

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 316/04-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Jozefa Záhorca, bytom H., zastúpeného advokátom JUDr. R. B., K., vo veci porušenia jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry v Komárne vo veci vedenej pod sp. zn. Pv 726/03 a jej uznesením z 5. septembra 2003, postupom Krajskej prokuratúry v Nitre vo veci vedenej pod sp. zn. 2 KPt 653/2003 a jej uznesením z 26. novembra 2003 a oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave sp. zn. IV/3 GPt 114/04 z 15. júla 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jozefa Záhorca o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. augusta 2004 doručená sťažnosť Jozefa Záhorca, bytom H. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresnej prokuratúry v Komárne (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. Pv 726/03 a jej uznesením z 5. septembra 2003, postupom Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 2 KPt 653/2003 a jej uznesením z 5. septembra 2003 a oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave (ďalej len „generálna prokuratúra“) sp. zn. IV/3 GPt 114/04 z 15. júla 2004.

Sťažovateľ uviedol, že 11. apríla 2003 podal trestné oznámenie smerujúce proti dvom občanom (ktorých ako podnikateľ v minulosti zamestnával) pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 149 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Podozriví sa podľa tvrdenia sťažovateľa dopustili trestnej činnosti tým, že ohrozili chod a rozvoj jeho podnikania nekalosúťažným konaním, keď jeden z nich sa stal zakladateľom a druhý zamestnancom firmy, ktorá má obdobný predmet podnikania, ako mal on, a v rámci tejto firmy využívali a naďalej využívajú ním vyvinutý technologický postup a okrem toho mu aj „ukradli“ klientelu obchodných partnerov.

Trestné stíhanie vo veci trestného činu zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 149 ods. 1 písm. a) Trestného zákona okresná prokuratúra uznesením sp. zn. Pv 726/03 z 5. septembra 2003 podľa § 172 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavila. Sťažovateľ podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť, ktorú krajská prokuratúra uznesením sp. zn. 2 KPt 653/2003 z 26. novembra 2003 zamietla. Sťažovateľ podal generálnej prokuratúre proti označenému uzneseniu okresnej prokuratúry podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona, ktorý bol oznámením generálnej prokuratúry sp. zn. IV/3 GPt 114/04 z 15. júla 2004 odložený.

Zastavenie trestného stíhania bolo zdôvodnené tým, že „... skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci“. Sťažovateľ zastáva názor, že „... orgán činný v trestnom konaní vykonal dokazovanie nedostatočne a takisto nedostatočne skúmal, či sa naplnili znaky skutkovej podstaty trestného činu“, spochybňuje jeho postup a polemizuje so závermi, ku ktorým dospel. Skutkový stav veci bol podľa sťažovateľa ignorovaný aj

generálnou prokuratúrou odložením jeho podnetu na podanie sťažnosti pre porušenie zákona. Sťažovateľ v nadväznosti na to namieta, že orgány činné v trestnom konaní konali v rozpore s Trestným poriadkom, a tým porušili jeho základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pričom vyslovuje názor, že „*Ťažko si možno predstaviť jasnejšiu a zrejmejšiu obsahovú náležitosť práva na inú právnu ochranu ako právo poškodeného na riadne vybavenie jeho trestného oznámenia a povinnosť relevantných orgánov konať v zmysle zákonných ustanovení*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol vo veci týmto nálezom:

„Uznesením Okresnej prokuratúry v Komárne zo dňa 05. septembra 2003 sp. zn. Pv 726/03, uznesením Krajskej prokuratúry v Nitre zo dňa 26. novembra 2003 sp. zn. 2 KPt 653/2003-3, oznámením Generálnej prokuratúry v Bratislave zo dňa 15. 7. 2004 č. IV/3 GPt 114/04 a postupom predchádzajúcim týmto rozhodnutiam došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu upraveného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Okresnej prokuratúry v Komárne zo dňa 05. septembra 2003 sp. zn. Pv 726/03 a uznesenie Krajskej prokuratúry v Nitre zo dňa 26. novembra 2003 sp. zn. 2 KPt 653/2003-3 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnej prokuratúre v Komárne na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

1. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ požaduje vysloviť porušenie jeho základného práva, ku ktorému malo okrem iného dôjsť uvedenými rozhodnutiami („*a postupom predchádzajúcim týmto rozhodnutiam*“) okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry vydanými v roku 2003, pričom z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že označené rozhodnutie okresnej prokuratúry bolo sťažovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi doručené 23. septembra 2003 a v prípade napadnutého rozhodnutia krajskej prokuratúry sa tak stalo 9. decembra 2003.

Sťažovateľ v predmetnej veci podal generálnej prokuratúre podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona, ktorý bol oznámením generálnej prokuratúry sp. zn. IV/3 GPt 114/04 z 15. júla 2004 odložený. Od dátumu doručenia uvedeného oznámenia odvodzuje zrejme sťažovateľ zachovanie lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd sa však nestotožnil s tým, že by lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy mohla byť v okolnostiach prípadu zachovaná, teda, že by jej plynutie začalo až dňom doručenia oznámenia generálnej prokuratúry z 15. júla 2004 sťažovateľovi o odložení jeho podnetu na podanie sťažnosti pre porušenie zákona. Samotné podanie podnetu v prípade jeho nevyhovenia generálnym prokurátorom nie je totiž účinným právnym prostriedkom, ktorý právny poriadok Slovenskej republiky poskytuje každej osobe na ochranu jej základných práv alebo slobôd. Takýto podnet nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Preto podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž podmienené snahou sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale naplnením skutočností uvedených v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 209/03).

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že v čase, keď sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu, t. j. 28. augusta 2004, už uplynula lehota uvedená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde pre tento typ konania pred ústavným súdom.

Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti smerujúcej proti postupom a rozhodnutiam okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

2. Pokiaľ malo byť základné právo sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy porušené aj oznámením generálnej prokuratúry sp. zn. IV/3 GPt 114/04 z 15. júla 2004, ústavný súd uvádza, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je aj povinnosť orgánu štátu podať mimoriadny opravný prostriedok na základe návrhu podnecovateľa. Ústavný súd už tiež judikoval, že: „Za porušenie práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samo osebe skutočnosť, že generálna prokuratúra podnetu podanému podľa Trestného poriadku alebo podľa zákona o prokuratúre nevyhoví“ (I. ÚS 40/01, I. ÚS 38/02, II. ÚS 168/03), resp. že „Nepodaním sťažnosti pre porušenie zákona generálnym prokurátorom nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva navrhovateľa na inú právnu ochranu, pretože oprávnenie podať sťažnosť pre porušenie zákona nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu“ (II. ÚS 45/00), keďže „Oprávnenie na podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana“ (m. m. I. ÚS 7/00).

Keďže nevyhovenie podnetu na podanie sťažnosti pre porušenie zákona generálnym prokurátorom netvorí súčasť označeného základného práva sťažovateľa, bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú.

3. Ústavný súd súčasne pripomína, že čl. 46 ods. 1 ústavy nezakladá také právo na inú právnu ochranu, do ktorého obsahu by patrilo aj právo na to, aby orgány prokuratúry začali voči konkrétnej osobe trestné stíhanie. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu podnecovateľ má právo len na to, aby bol o vybavení svojho podnetu vyrozumený, a k tomu podľa obsahu sťažnosti a jej príloh nepochybne došlo. Toto právo však nie je súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne II. ÚS 32/01, II. ÚS 45/00, IV. ÚS 211/04). V danom prípade ak orgány prokuratúry dospeli k záveru, že nie sú splnené podmienky na začatie trestného stíhania voči konkrétnej osobe, a oznámili výsledky svojho prieskumu na základe podnetu sťažovateľa s odôvodnením, ktoré nie je svojvoľné ani v rozpore s výsledkami preverovania, konali v súlade so zákonom (zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 458/2003 Z. z.). Preto sa nemohli ich postupy a rozhodnutia dostať do priamej spojitosti s namietaným porušením základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z toho dôvodu by sťažnosť aj

v prípade jej včasného podania bola zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o zrušení napadnutých rozhodnutí je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal ich zrušenia, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2004